

γρομπαλιάζω ἀμάρτ. γροβαλιάζω Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.)
σγρομπαλιάζου Μακεδ. (Δεσκάτ. Ρητίν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο μ π α λ ι.

1) Σχηματίζω γ ρ ο μ π α λ ι α, θρόμβους, κόμβους, γ ρ ο μ π ο υ ς Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.): Ἐγροβάλιασε τὸ λαδουρίδι - τὸ πετουμέζι - τὸ μέλι - τὸ γλυκὸ (λαδουρίδι = χυλὸς παρασκευαζόμενος ἐξ ὕδατος, ἐλαίου καὶ ἀλεύρου) Κίσ. Πάδα τζη τὸ πετουμέζι τὸ γροβαλιάζει, ἐτσά κακονοικοκερά'ναι! αὐτόθ. Ἐπαδ' ὅθ' δὴ μέση γροβαλιάζει τὸ στρώμα καὶ δὲ βορῶ νὰ θέσω (= νὰ κατακλιθῶ) αὐτόθ. β) Σχηματίζω γ ρ ο μ π α λ ι α, ἐπὶ ἄλατος, σακχάρους κ.τ.δ. ἔνθ' ἄν.: Σγρομπαλίσαι τοῦ ἄλας κὶ νότ'σι, μονρὴ μάννα! Τί νὰ τοῦ κάνουν τώρα ἰά; Μακεδ. (Ρητίν.) Συνών. βλ. εἰς λ. γ ρ ο μ π ι α ζ ὼ 1. γ) Μεταβιβαστικῶς, ἐνεργῶ οὕτως, ὥστε τὸ ἄλας, ἡ σάκχαρις, ὁ χυλὸς κ.τ.δ. νὰ σχηματίζουν γ ρ ο μ π α λ ι α Μακεδ. (Δεσκάτ.) 2) Ἀποκτῶ οἰδήματα, ὅγκους ἐπὶ τοῦ δέρματος Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.): Ἐγροβάλιασε τὸ κορμί μου τοῦ ἔρημου κ' οἱ γιατροὶ δὲ βροῖστοννε τὴν αἰτία Κίσ. Εἶναι πρησμένα καὶ γροβαλιασμένα τὰ πόδια τζη αὐτόθ.

γρομπανιά ἡ, ἐνιαχ. γρομπανιά Ἡπ. (Ξηροβούν. Πάργ. Ραδοβύζ.) Κεφαλλ. Λευκ. Παξ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Περίστ. Τριχων.) γρομπανιά Ἡπ. (Πωγών.) γρομπανιά Ἡπ. (Δωδών.) γρομπανιά Ἡπ. (Πάργ.) Στερελλ. (Περίστ.) γρομπανιά Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) γλουβανιά Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. οὐσ. γ ρ ο μ π α ν ι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά.

1) Κτύπημα καταφερόμενον διὰ τῆς πυγμῆς, τοῦ γρόνθου ἔνθ' ἄν.: Τῶρ' ἔξα δυὸ γρομπανιές Στερελλ. (Περίστ.) Τοῦ ἔδωσα, τοῦ ἔχωσα καὶ γρομπανιές Ἡπ. (Πάργ.) Τὸν πελεκήσανε ἔς τσι γρομπανιές αὐτόθ. Ἐφαγι μιὰ γρομπανιά κὶ τ' κόπ'κι οὐ σφόντ'λους Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τοὺν πλάκουσι ἔς τ'ς γρομπανιές κὶ τ' ἄργασι τοῦ κορμι αὐτόθ. Τόδουκα πέντ' ἔξ' γρομπανιές ἔς τοῦ κορμι, ποὺ τ' κόπ'κι ἢ ἀνάσα Ἡπ. (Δωδών.) Μῶδωκε μιὰ γρομπανιά μέσ' ἔς τὰ δίπλατα, ποὺ μὲ πονεῖ ἀκόμα Ἡπ. (Πωγών.) Τ' ἄργασαν τὴ μπλάτ' τ' πιδιού μὲ τ'ς γρομπανιές Στερελλ. (Τριχων.) Νιὰ γρομπανιά, πάρ' τουν κάτ'! αὐτόθ. Συνών. γ ρ ο θ ι ά 4, γ ρ ο θ ο π α τ ι ν ά δ α, γ ρ ο θ ο ς 9, μ π ο ν ι ά, φ ο ὄ σ κ ο ς. 2) Ἡ μεθ' ὁρμῆς καὶ δούπου πτώσις σώματός τινος ἐπὶ τῆς γῆς Παξ.: Ἐφασ μιὰ γρομπανιά, ποὺ ἐθάμαξα πῶς δὲν ἐσκοτώθηκα!

γρομπανιάζω ἐνιαχ. γρομπαλιάζω Κεφαλλ. γλουβανιάζω Ζάκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο μ π α ν ι ά.

Κτυπῶ διὰ τῶν γρόνθων, γ ρ ο θ ι ά ζ ὼ, γ ρ ο θ ο κ ο π ῶ ἔνθ' ἄν.

γρομπανίζω ἐνιαχ. γρομπανίζω Κεφαλλ. Λευκ. Παξ. γρομπανιάω Ἡπ. (Ραδοβύζ.)

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. οὐσ. γ ρ ο μ π α ν ι.

1) Μετβ., γ ρ ο μ π α ν ι ά ζ ὼ, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν. 2) Ἀμτβ., πίπτω μεθ' ὁρμῆς καὶ δούπου κατὰ γῆς Παξ.: Ἐγρομπανίσες δυὸ φορές, δὲ βλέπεις καὶ βορστά σου λίγο.

γρομπάνισμα τό, ἐνιαχ. γρομπανίσμα Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ ο μ π α ν ι ά ζ ὼ.

Γ ρ ο μ π α ν ι ά 2, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: Ἐγρομπανίσες

δυὸ φορές, πόσα γρομπανίσματα θά ἔχωμον, δὲ βλέπεις βορστά σου λίγο; (θά ἔχωμον = θὰ ἔχωμε) Παξ.

γρομπάρω ἐνιαχ. γρομάρω Ἰθάκ. Καστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο μ π ο ς.

Κυρτοῦμαι ἔνθ' ἄν.: Ἐγρομάρωσεν ἡ λιθιά (= ξερολιθιά) Καστ. Ἐφκωσεν τὴ λιθιά του μὲ διπλὴ βαρέτα καὶ μὲ πολὺ σκάρπο, νὰ μὴ γρομάρῃ (βαρέτα = μικρὸς πάγκος, σκαλοπάτι, σκάρπο = κλίσις) Ἰθάκ. Λῶσε πολὺ σκάρπο ἔς τὴ λιθιά, γιατί τὰ χῶματα εἶναι βαριά καὶ θὰ σοῦ γρομάρῃ αὐτόθ. Γρομάρωσ' ἡ λιθιά καὶ θέλει ποδάλι (= δοκὸν ὡς ὑποστήριγμα) αὐτόθ. Συνών. φρ. Κ ά ν ω κ ο ι λ ι ά, κ ά ν ω σ γ ο ὄ μ π α (διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ ο μ π α).

γρομπᾶτος ἐπίθ. ἐνιαχ. γρομᾶδος Ἰθάκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο μ π ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶ τ ο ς παρὰ τὴν ὅπ. καὶ -ᾶ δ ο ς.

Ἐπὶ τοίχου, κυρτωμένος, ἐτοιμόρροπος ἔνθ' ἄν.: Πῆγα νὰ γάμω ἓνα μερεμέτι ἔς τὸ δοῖχο τῆς ἐβασιάς κὶ ἀνοιξα φάβρικα, γιατί ἦτανε γρομᾶδος κ' ἔπεςε Ἰθάκ. Οἱ λιθιές ἀπ' τὴν ἀπάνου λαχίδα εἶναι γρομᾶδες (λαχίδα = ἐπίμηκες ἀγροτεμάχιον) αὐτόθ. Σὰν καὶ τὸ ἀτσούπι σου εἶναι γρομᾶδο, νὰ τοῦ βάλης ποδάλι, μὴ μᾶς πλακώσῃ (ἀτσούπι = ὁ ἄνευ παραθύρων πλάγιος τοῖχος τῆς οἰκίας, ποδάλι = δοκὸς ὡς ὑποστήριγμα) αὐτόθ. β) Μεταφ., πρησμένος Ἰθάκ.: Ἐχει τὰ πλεμόνια του γρομᾶδα.

γρομπιάζω ἐνιαχ. γρομιάζω Θήρ. Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) γρομιάζω Κέρκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο μ π ο ς.

1) Σχηματίζω γ ρ ο μ π ο υ ς, κόμβους, θρόμβους Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.): Μαζεῦτηκε τὸ βαβάκι κ' ἐγέμισε γρόβους τὸ στρωμάτσο, ἐγρόβιασε (στρωμάτσο = στρώμα) Κίσ. Ἐγρόβιασε τὸ βαβάκι τοῦ στρωμάτου, μόνο νὰ πᾶ νὰ τὸ στοιβάξωμε ἔς τὸ στοιβαχτὴ Κρήτ. Ἐγρόβιασέ μου ὁ χυλὸς αὐτόθ. Συνών. β ο λ ι ά ζ ὼ 3, γ ρ ο μ π α λ ι ά ζ ὼ 1, γ ρ ο μ π ο ν λ ι ά ζ ὼ 1, κ ο μ π ι ά ζ ὼ. 2) Ἀποκτῶ οἰδήματα, ὅγκους ἐπὶ τοῦ δέρματος Θήρ. Κέρκ. Κρήτ. Ἐχτύπησε τὴν γεφαλὴ του κ' ἐγρόβιασε Κρήτ. Ἐγρόβιασε τὸ νεῦρο μου ἔς τὸ λαιμὸ καὶ δὲ γατέχει ἀπὸ ποῦ ναι αὐτόθ. Βάλε ἀπάνω τὴ γρέμα καὶ τύλιξε τὰ νεῦρα σου, ἄνε γρομιάσανε ἀπὸ τὴ βολλὴ δουλειὰ γῆ ἀπὸ ἄλλη αἰτία (κρέμα = ἀλοιφή) αὐτόθ. Ἐγρόβιασε τὸ φαῖ ἔς τὸ γάρδα μου (= ἐσταμάτησε σὰν γρόμπος εἰς τὸν οἰσοφάγον μου) αὐτόθ. Γρόβιασε ὁ λαιμός μου Θήρ. Τὸ ζῶ ἐγρόβιασε - εἶναι γρομιασμένο (ἡ γίδα ἔχει ἐπὶ τῶν νώτων τῆς σκληρὰ οἰδήματα) Κέρκ. Συνών. γ ρ ο μ π α λ ι ά ζ ὼ 2, γ ρ ο μ π ο ν λ ι ά ζ ὼ 3.

γρόμπιασμα τό, ἐνιαχ. γρόβιασμα Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ ο μ π ι ά ζ ὼ.

1) Ὁ σχηματισμὸς γ ρ ο μ π ο ν ἢ κόμβων ἢ θρόμβων κ.τ.δ., ἔνθ' ἄν.: Κάθε χρόνο σιάζω πετουμέζι, τὸ γρόβιασμα τοῦ φετεινοῦ δὲ δὲ θυμοῦμαι ποτές μου! Θὰ πῆς ἔφταιγε ὁ μοῦστος; (σιάζω = παρασκευάζω, πετουμέζι = πετιμέζι) Κρήτ. (Κίσ.) Συνών. γ ρ ο μ π ο ὄ λ ι α σ μ α. 2) Ὁ σχηματισμὸς οἰδημάτων, ὅγκων ἐπὶ τοῦ δέρματος ἔνθ' ἄν.: Εἶδες τὸ γρόβιασμα τοῦ κορμιού μου; Κρήτ. (Κίσ.)

γρομπιαστός ἐπίθ. ἐνιαχ. γρομιαστός Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ ο μ π ι ά ζ ὼ.

